

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-1169

Chișinău

12 februarie 2020

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.85/2020.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 3 file și în limba rusă – 3 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (3 file);
4. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (6 file);
5. Avizul Ministerului Justiției (3 file);
6. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (4 file);
7. Tabelul comparativ (4 file);
8. Alte documente (2 file).

Secretar general adjunct al Guvernului Roman CAZAN

Ex.: Vasile Vasiliu
Tel.: 022-250-595

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	58
"14"	02 2020
Ora	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.85

din 12 februarie 2020

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative.

Prim-ministru

ION CHICU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul finanțelor

Serghei PUȘCUȚA

Ministrul sănătății,
muncii și protecției sociale

Viorica Dumbrăveanu

Ministrul justiției

Fadei Nagacevschi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – La articolul 7 alineatul întâi punctul 13) din Legea nr. 909/1992 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 80–82, art. 413), cu modificările ulterioare, textul „Compensația se indexează anual, la 1 aprilie, prin hotărîre de Guvern, reieșind din media creșterii anuale a indicilor prețurilor de consum pentru ultimii 3 ani” se substituie cu textul „Compensația se indexează în condițiile articolului 13 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii”.

Articolul II. – Articolul 32 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 63), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La alineatul (1), a doua propoziție se exclude.

2. Se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Pensiile stabilite conform prezentei legi se indexează în condițiile art. 13 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii.”

Articolul III. – La articolul 13 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 42–44, art. 247), cu modificările ulterioare, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pensiile se indexează în fiecare an, la 1 aprilie și la 1 octombrie. La 1 aprilie coeficientul de indexare constituie inflația înregistrată în ultimul semestru al anului precedent anului indexării. La 1 octombrie coeficientul de indexare constituie inflația înregistrată în primul semestru al anului în curs. Coeficientul de indexare se stabilește de către Guvern.”

Articolul IV. – La articolul 14 din Legea nr. 123/1998 cu privire la capitalizarea plăților periodice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 85–86, art. 570), cu modificările ulterioare, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Plățile lunare achitate din mijloacele bugetului de stat beneficiarilor care, în urma unui accident de muncă, au suferit o traumă ori au contractat o boală profesională din vina întreprinderii fără succesiune de drept, lichidate

ulterior, se indexează în condițiile art. 13 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii.”

Articolul V. – La articolul 16 din Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756/1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 31–33, art. 192), cu modificările ulterioare, alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Indemnizația de dizabilitate se indexează în condițiile art. 13 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii.”

Articolul VI. – La articolul 7 din Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 179, art. 625), cu modificările ulterioare, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Venitul lunar minim garantat se indexează în fiecare an, la 1 aprilie și la 1 octombrie. La 1 aprilie coeficientul de indexare constituie inflația înregistrată în ultimul semestru al anului precedent anului indexării. La 1 octombrie coeficientul de indexare constituie inflația înregistrată în primul semestru al anului în curs. Coeficientul de indexare se stabilește de către Guvern.”

Articolul VII. – Legea nr. 147/2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 223–230, art. 505), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul VII¹ cu următorul cuprins:

„**Art. VII¹.** – În funcție de resursele financiare disponibile, din bugetul de stat se acordă periodic suport financiar unic, conform modului stabilit de Guvern.”

Articolul VIII. – La articolul 1 alineatul (4) din Legea nr. 156/2019 cu privire la acordarea indemnizației în cazul decesului unuia dintre soți (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 367-377, art. 242), a doua propoziție se completează cu textul „, a cărui pensie aflată în plată sau venitul lunar asigurat realizat în luna decesului soțului nu depășește 1,5 ori din minimumul de existență pentru pensionari, conform datelor Biroului Național de Statistică disponibile la momentul solicitării indemnizației”.

Articolul IX. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția articolului II, care va intra în vigoare la 1 ianuarie 2021, și a articolului VI, care va intra în vigoare la 1 aprilie 2021.

(2) Modalitatea de indexare stabilită la articolul III se va utiliza la determinarea coeficientului de indexare a prestațiilor de asigurări sociale și a unor prestații sociale de stat începând cu 1 octombrie 2020.

(3) Pensiile pentru vechime în muncă, stabilite până la:
- 1 ianuarie 2018 pentru procurori și

- 1 ianuarie 2021 pentru judecători,
se vor indexa în condițiile art. 13 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, fără a fi recalulate ținându-se cont de mărimea salariului lunar al acestor categorii de persoane în exercițiu.”

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul legii pentru modificarea unor acte legislative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege a fost elaborat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale de comun cu Casa Națională de Asigurări Sociale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Scopul elaborării prezentului proiect de lege constă în precizarea unor reglementări în domeniul protecției sociale, în special în vederea respectării principiilor care stau la baza sistemului public de pensii – *principiul egalității*, care asigură tuturor participanților la sistemul public - contribuabili și beneficiari - un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege și *principiul contributivității* - conform căruia drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite, precum și sporirea garanțiilor sociale.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege prevede modificarea a 8 acte normative: Legea nr. 909/1992 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl, Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, Legea nr. 123/1998 cu privire la capitalizarea plăților periodice, Legea nr. 133 din 13 iunie 2008 cu privire la ajutorul social, Legea nr. 756/1999 asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale, Legea nr. 147 din 17 iulie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Legea nr. 156/2019 cu privire la acordarea indemnizației în cazul decesului unuia dintre soți.

Prin prezentul proiect se instituie indexarea semianuală a tuturor pensiilor, indiferent de mărimea pensiilor, precum și a venitului lunar minim garantat utilizat la determinarea Programului de Ajutor Social. Respectiv, se propune ca indexarea să fie realizată de două ori pe an: la 1 aprilie și la 1 octombrie. La 1 aprilie coeficientul de indexare va constitui inflația înregistrată în ultimul semestru al anului precedent anului indexării. La 1 octombrie, coeficientul de indexare va constitui inflația înregistrată în primul semestru al anului în curs.

Acest mecanism de indexare va asigura beneficiarilor de pensii o compensare neîntârziată a efectului inflaționist. Or, mecanismul existent stabilește că indemnizația

Digitally signed by Dumbrăveanu Viortca
Date: 2020.02.12 10:19:51 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

loc post-factum, fapt ce subminează rolul fundamental al indexării și compensează cu o întârziere costurile legate de diminuarea puterii de cumpărare a pensionarilor.

Respectiv, aplicarea principiului de indexare semianuală în baza inflației înregistrate în ultimul semestru va consolida funcția de bază a indexării, și anume cea de protejare a pensionarilor de efectul diminuării puterii de cumpărare. La 1 aprilie și 1 octombrie 2020 vor beneficia de indexare cca 695 mii beneficiari de pensii.

Mecanismul de indexare propus prin prezentul proiect de lege se va aplica pentru toate prestațiile sociale, inclusiv plățile capitalizate, indemnizațiile de dizabilitate survenită ca urmare a unui accident de muncă și compensațiile bănești lunare stabilite participanților la lichidarea avariei de la C.A.E. Cernobil.

Totodată, întru susținerea financiară a beneficiarilor de prestații sociale cu nivel redus, propunem acordarea periodică a suportului financiar unic, în dependență de resursele financiare disponibile din Bugetul de Stat.

Concomitent, proiectul de lege prevede indexarea semianuală a venitului lunar minim garantat, pentru a asigura prevenirea încetării dreptului la Programul de Ajutor Social a beneficiarilor aflați în plată, dar și încadrarea în Program a unui număr mai mare de familii/persoane defavorizate.

O altă precizare din proiectul de lege se referă la condițiile privind acordarea indemnizației în cazul decesului unuia dintre soți pentru persoanele îndreptățite prin garantarea stabilirii acestei prestații persoanelor cu venituri mici, a căror pensie aflată în plată sau venitul lunar asigurat realizat în luna decesului soțului nu depășește 1,5 ori din minimul de existență pentru pensionari.

O altă prevedere ce se propune a fi instituită constă în excluderea posibilității de a recalcula pensiile procurorilor și judecătorilor ținându-se cont de mărimea salariului lunar al procurorului și al judecătorului în exercițiu.

O acțiune importantă a reformei de pensionare, demarate în anul 2017, a constituit excluderea pensiilor privilegiate prin unificarea condițiilor și a modului de calcul al pensiilor de asigurări sociale pentru unele categorii de cetățeni (deputați, membri de Guvern, aleși locali, procurori, funcționari publici), astfel, asigurând respectarea principiului echității sociale și a contributivității.

Respectiv, pensiile pentru aceste categorii de cetățeni, începând cu 1 ianuarie 2017, se stabilesc în baza criteriilor unificate (vârsta de pensionare, durata stagiului de cotizare) precum și în baza a unei singure formule de calcul a pensiei pentru limită de vârstă. În cazul procurorilor această prevedere se aplică începând cu 1 ianuarie 2018.

Subliniem că legislația în vigoare din domeniul pensionării nu prevede recalcularea pensiei procurorilor, însă, pe parcursul anului 2018, au fost recalculate pensiile procurorilor (stabilite pînă la 1 ianuarie 2018), conform deciziilor definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată privind recalcularea și achitarea pensiilor pentru

vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului în exercițiul funcției, ținând cont de toate majorările, începând cu 5 aprilie 2013 în temeiul Legii privind salarizarea judecătorilor și procurorilor nr.328/2013.

În context, este necesar precizarea normelor în cazul procurorilor și excluderea posibilității recalculării pensiilor judecătorilor ținându-se cont de mărimea salariului lunar al procurorului și judecătorului în exercițiu în vederea respectării principiului egalității. Pensiile acestor categorii de beneficiari se vor indexa în condiții generale, asigurându-se aplicarea aceluiași principiu de indexare.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului de lege nu vor necesita mijloace financiare suplimentare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prevederilor proiectului va necesita ajustarea cadrului normativ aferent.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul a fost avizat de către: Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Casa Națională de Asigurări Sociale, precum și expertizat de către: Ministerul Justiției și Centrul Național Anticorupție.

8. Constatările expertizei anticorupție

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

Autorul nu a respectat cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional, statuate în Legea nr.239/2008. Totodată, statuăm că prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota de argumentare.

9. Constatările expertizei juridice

În raport cu normele de tehnică legislativă au fost expuse obiecții și propuneri, care au fost luate în considerare, proiectul fiind revizuit prin prisma recomandărilor înaintate.

Ministru

Viorica DUMBRĂVEANU